

**ВЗАЄМОВІДНОСИНИ
ЛЮДИНИ І ДЕРЖАВИ**

«То де ж, зрештою, беруть початок загальні права людини? У невеликих містах, біля будинку — такі близькі і такі малі, що їх не роздивитися на жодній карті світу. Проте вони є світом окремої людини: її рідний район, школа або коледж, де вона навчається; завод, ферма або офіс, де вона працює. Такі місця, де кожен чоловік, жінка і дитина прагнуть однакового правосуддя, рівних можливостей, рівної гідності без будь-якої дискримінації. За винятком, коли ці права мають значення тут, вони майже не мають значення будь-де».

Елеонора Рузвельт, американська суспільна діячка, володарка премії ООН в галузі захисту прав людини

В сучасному світі діють міжнародні стандарти в галузі прав людини і держави зобов'язані встановити у своєму внутрішньому законодавстві такий правовий статус людини і громадянина, що відповідає цим стандартам.

- Міжнародні організації із захисту прав людини

Радо ООН з прав людини

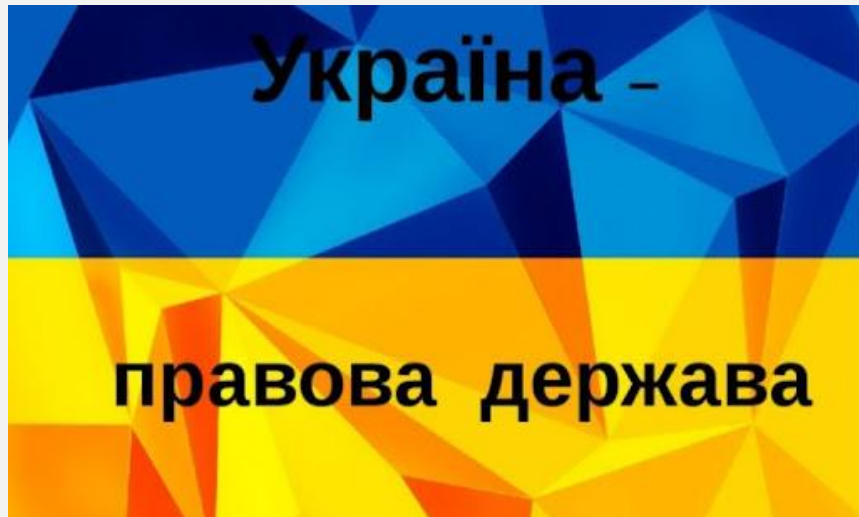

Європейський Суд з прав людини

Комітет з прав людини

Правова держава + верховенство права
=
принципи, що обмежують державну владу

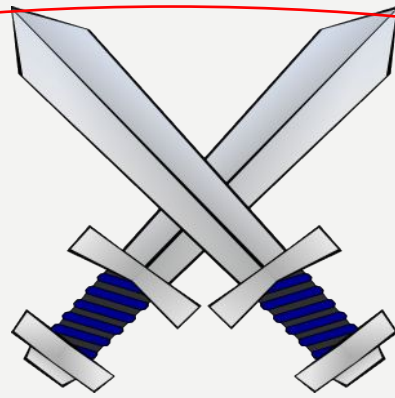

Правова держава передбачає взаємну відповідальність людини і влади

(людина бере на себе зобов'язання дотримуватися законів, а й держава зобов'язується надавати кожному з нас умови для реалізації гарантованих кожній людині прав та свобод)

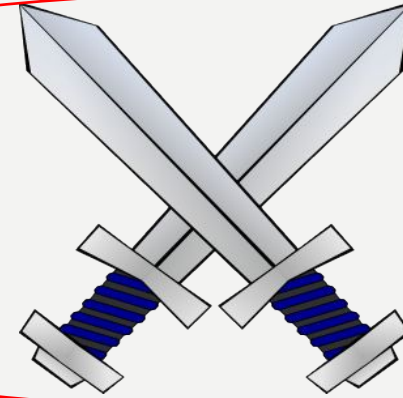

ЛЮДИНА

ЛЮДИНА

ЛЮДИНА

**ДЕРЖАВНА
ВЛАДА**

**НЕЗАЛЕЖНИЙ
АРБІТР**

**-
СУД**

*Як ви розумієте поняття «незалежний суд»?
Яким чином це досягається?*

*Чим має керуватися суд при прийнятті
рішення?*

Верховенство права
передбачає відносини
між людьми та
відносини людини і
держави, які
регламентуються
виключно системою
прав – Конституцією
та законами

Верховенство закону
встановлює ієрархію
норм права і вказує на
те, що жоден
підзаконний акт не може
суперечити правовим
актам вищого порядку –
Конституції та законам,
які прийняв парламент

*Як ви думаєте, у чому відмінність між
поняттями верховенства закону і
верховенства права?*

*Що, на вашу думку, робить закон
справедливим?*

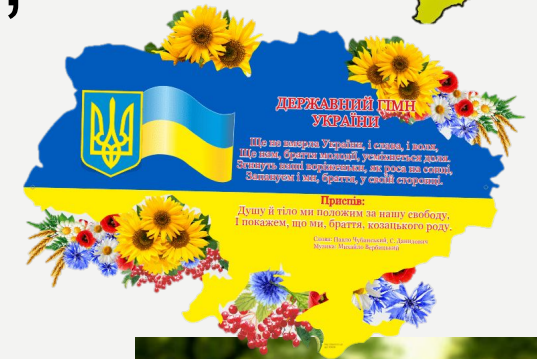
Стаття 3. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність.

Права
**людини не
пов'язані з її
обов'язками**

Права
**людини – це
завжди
обов'язки
держави**

Конституція передбачає такі обов'язки громадян:

- захищати Вітчизну, незалежність та територіальну цілісність України;
- шанувати державні символи;
- не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині;
- сплачувати податки і збори і тд.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ

НЕГАТИВНІ

Влада має
утримуватися та
не втручатися в
права людини

ПОЗИТИВНІ

Це те, що
держава має
вчинити, щоб
уникнути
порушення прав
людини чи
забезпечити
його реалізацію

ТРАДИЦІЙНИЙ ПІДХІД ПЕРЕДБАЧАЄ ТРИ ТИПИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Зобов'язання поважати
права людини

Утримання державних органів, підприємств, установ від порушень прав людини при виконання своїх повноважень

Зобов'язання захищати
права людини

Захист носіїв прав людини від протиправного втручання третіх осіб під час їх реалізації, а також застосування санкцій щодо правопорушників

Зобов'язання забезпечувати
здійснення права людини

Активні дії з боку держави метою яких є сприяння реалізації прав людини в повному обсязі, досягнення їх кінцевого результату

Самостійна робота

Завдання №1

Проаналізуйте ситуацію:
Справа «Grzelak проти Польщі»

Подружжя Гжелак, які вважали себе агностиками (послідовники ідеї про неможливість пізнання істини в питаннях існування бога чи вічного життя), не бажали, щоб їхній син відвідував в школі уроки релігії. Незважаючи на їхнє бажання, ні в одній зі шкіл, в яких їхній син вчився, йому не було запропоновано альтернативних занять з етики. Заявники скаржилися Суду на те, що школи не організували уроків етики для сина, що за відмову відвідувати уроки релігії той піддався утискам, і що в графі «релігія / етика» його шкільного атестата була відсутня оцінка.

Встановіть, про втручання у яке право згідно ЄКПЛ
скаржилися заявники:
(оберіть УСІ правильні відповіді)

А) Стаття 8. Право на повагу до приватного і сімейного
життя

Б) Стаття 10 Свобода вираження поглядів

В) Стаття 9 Свобода думки, совісті і релігії

Г) Стаття 14 Заборона дискримінації

Самостійна робота

Завдання №2

Ознайомтеся з описом заяви до ЄСПЛ.
Справа «Dojan та інші проти Німеччини»

П'ять подружніх пар скаржилися на те, що їм було відмовлено у звільненні їхніх дітей від обов'язкових уроків статевого виховання і деяких інших шкільних занять. Заявники стверджували, що їхнє право на виховання дітей відповідно до своїх переконань піддалося надмірним обмеженням.

Поміркуйте, з приводу порушення якого права зверталися скаржники:

А) Стаття 8. Право на повагу до приватного і сімейного життя

Б) Стаття 10 Свобода вираження поглядів

В) Стаття 9 Свобода думки, совісті і релігії

Г) Стаття 14 Заборона дискримінації

Самостійна робота

Завдання №3

Перегляньте фрагмент телесеріалу «Школа» та проаналізуйте ситуацію.

Оберіть правильне твердження:

А) Подібна ситуація стосується свободи та особистої недоторканності. Лише представники поліції мають право проводити процесуальні дії відповідно до закону

Б) Директор не повинен викликати поліцію до школи. Огляд особистих речей учнів можуть проводити соціальні педагоги (класні керівники)

В) Свобода від втручання у приватне та сімейне життя не допускає подібних дій адміністрації школи та представників поліції

Г) Учні не мають права не виконувати розпоряджень вчителя

Самостійна робота

Завдання №4

Ознайомтеся з розділом 2 Конституції України. Вкажіть, у яких статтях Конституції знайшли втілення громадянські та політичні права людини, зазначені в Європейській конвенції з прав людини (ЄКПЛ). Впишіть одну чи кілька цифр та/або чисел із номерами відповідних статей Конституції України у полях навпроти кожної зі статей Конвенції.

Якщо ви добрали більше однієї статті, відповідь подайте у форматі: "1, 2«.

ЄКПЛ

Конституція України

СТАТТЯ 3 Заборона катування

СТАТТЯ 5 Право на свободу та особисту недоторканність

СТАТТЯ 8 Право на повагу до приватного і сімейного життя

СТАТТЯ 10 Свобода вираження поглядів

СТАТТЯ 11 Свобода зібрань та об'єднання

СТАТТЯ 14 Заборона дискримінації

Самостійна робота

Завдання №1

Проаналізуйте ситуацію:
Справа «Grzelak проти Польщі»

Пояснення

Додаткова інформація:

У цьому випадку йдеться про порушення прав людини за ст. 9 та ст.14

Рішення Суду: Суд встановив порушення статті 14 (заборона дискримінації) в сукупності зі статтею 9, вирішивши, що відсутність в атестаті школяра оцінки з «релігії / етики» за весь період його навчання означало невиправдане обмеження його права не висловлювати свою релігійну приналежність або переконання.

Самостійна робота

Завдання №2

Ознайомтеся з описом заяви до ЄСПЛ.
Справа «Dojan та інші проти Німеччини»

Пояснення

Додаткова інформація:

У цьому випадку йдеться про порушення прав людини за ст. 9

Рішення Суду: Суд визнав заяву неприйнятною. Він вирішив, що не було підстав вважати, що оскаржувані уроки і заняття перешкоджали тому, щоб батьки дали статеве виховання своїм дітям відповідно до своїх релігійних переконань. До того ж, в межах зазначених занять не було переваги якої-небудь певної релігії або віри.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ